

ihalede 8 adet ihale dokümanı indirildiği ve ihaleye 2 teklif sunulduğu, her iki teklifin yaklaşık maliyet altında bulunduğu, ilk oturum incelemesinde tekliflerde herhangi bir aykırılığın tespit edilmediği, idarece her iki teklif üzerinde katalog ve demo incelemesinin yapıldığı ve söz konusu inceleme sonucunda da tekliflerin geçerli olduğuna karar verildiği, ihale komisyonu üyeleri tarafından bahse konu isteklilerin en avantajlı ve en avantajlı ikinci teklif olarak

belirlenmesi hususundaki komisyon kararının ihale yetkilisinin onayına sunduğu, ancak ihale yetkilisi tarafından “İhale ile ilgili ihtiyacın karşılanmasında temel bütçeleme ilkeleri olan ödeneklerin etkili ekonomik ve verimli kullanılması ile fayda-maliyet veya maliyet-etkinlik analizleri açısından yapılan genel değerlendirme sonucunda ihalenin iptali uygundur.” ifadesi ile iptal edilen ihalenin iptal karar

Toplantı No	: 2023/060
Günden No	: 19
Karar Tarihi	: 13.12.2023
Karar No	: 2023/UM.II-1534

BAŞVURU SAHİBİ:
Mcs Grup Sağlık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Dekanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2023/881430 İhale Kayıt Numaralı "1 Kalem Koagülasyon Kitleri Temini" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Dekanlığı tarafından 02.10.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "1 Kalem Koagülasyon Kitleri Temini" ihalesine ilişkin olarak Mcs Grup Sağlık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.nin 16.11.2023 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 22.11.2023 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 24.11.2023 tarih ve 118723 sayılı Kurum kayıtlarına alınan 24.11.2023 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2023/1317 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle; söz konusu ihaleye 2 isteklinin teklif verdiği, idarece her iki isteklinin teklifinin geçerli olarak belirlendiği, kendi tekliflerinin en avantajlı teklif olduğu, iki teklif arasında 7.500.000,00 TL fark olduğu, ayrıca tekliflerin yaklaşık maliyetin altında olduğu, tarafların aşırı düşük teklif açılması yaptığı, cihazların üzerinde demo yapıldığı, teklif edilen cihazların Teknik Şartname'yi karşıladığının anlaşıldığı, idare tarafından ihalede fiyat farkı talep etmeyeceklerine ilişkin yazı istendiği, tarafların ilgili yazının da ihaleye teslim edildiği, bu aşamada idareden kesinleşen ihale kararı ile sözleşmeye davet yazısı beklenirken, 13.11.2023 tarihinde "ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve fayda-maliyet analizleri açısından yapılan genel değerlendirme" gerekçe gösterilerek ihale iptal bildiriminin yapıldığı,

İhale iptal kararı ve gerekçesinin Kamu İhale Kanunu'na ve usule uygun olmadığı, idarenin iptal yetkisini temel ilkelere uygun kullanması, bilimsel ve haklı nedenler sunması gerektiği, ancak iptal kararının hiçbir gerekçeye dayanmadığı, idarenin takdir yetkisinin sınırsız ve gerekçesiz şekilde kullanılacağı, şikâyet cevapta da gerekçe sunulmadığı, bu açıdan iptal işleminin yok hükmünde olduğu,

İhale öncesi dönemde ihale dokümanına yönelik rekabet ve eşitliğin gözetilmediği, tek firmanın işaret edildiği, temel ilkelere aykırılık bulunduğu hususlarına ilişkin hiçbir şikâyetin yer almadığı, her iki teklifin de yaklaşık maliyetin altında olduğu, yaklaşık maliyet hesabında hata bulunmadığı ve güncel olduğu, her iki teklife konu cihazın Teknik Şartname'yi karşıladığı, idarenin temel bütçeleme ilkelerine uygun şekilde ihale işlemlerini yürüttüğü, fayda-maliyet analizlerinin uygun olduğu, kamu menfaatinin gözetildiği,

Öte yandan, idarece daha fazla isteklinin katılmasına yönelik düzenleme ihtiyacından, yaklaşık maliyetin hatalı olduğundan bahsedilmediği, dahası ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin itirazı üzerine gerekli zeyilnamenin yapıldığı, bu bakımdan Teknik Şartname'ye yönelik bir itirazın söz konusu olmadığı, iptal kararı alınmasını gerektirecek hiçbir durumun bulunmadığı, bu açıdan ihale iptal kararının iptal edilmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilceler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü,

Aynı Kanun'un "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali" başlıklı 39'uncu maddesinde "İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün istektilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare istektilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden istektilere bildirir." hükmü,

Aynı maddenin gerekçesinde ise "Tekliflerin yaklaşık maliyete kıyasla çok yüksek olması veya yaklaşık maliyete göre çok yüksek olmamakla birlikte mevcut ödenegin verilen teklifleri karşılayamayması, Kanunun temel ilkelerine uygun olmayan durumların tespiti gibi nedenlerle, ihale yetkilisinin onayından önceki herhangi bir aşamada ihale komisyonunun kararı üzerine idareye uluslararası mevzuata paralel bir şekilde ihaleyi iptal etme yetkisi verilerек, buna ilişkin hükümler düzenlenmiştir." ifadesi,

Anılan Kanun'un "İhalenin karara bağlanması ve onaylanması" başlıklı 40'ıncı maddesinde "İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder." hükmü,

Anılan Kanun'un "Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi" başlıklı 41'inci maddesinde "İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün istektilere bildirilir. İhale sonucunun bildirilmesinde, tekliflerin değerlendirilme alınması veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir. İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da istektilere gerekçeleri belirtilmek suretiyle bildirim yapılır." hükmü,

Anılan Kanun'un "Kuruma itirazen şikâyet başvurusu" başlıklı 56'ncı maddesinde "Kurum itirazen şikâyet başvurularını başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikâyet üzerine aldığı kararda belirlenen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği açıklarından inceler. İdare tarafından şikâyet veya itirazın şikâyet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemline karşı yapılacak itirazen şikâyet başvuruları ise idarenin iptal gerekçeleriyle sınırlı incelenir." hükmü,

İhaleye ait İdari Şartname'nin "İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: 1 KALEM KOAGÜLASYON KİTLERİ TEMİNİ
b) Türü: Mal Alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu maddede boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı: 1 KALEM KOAGÜLASYON KİTLERİ

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/teslim edileceği yer: İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi \ Kit-Kınyasal Deposu" düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesi" başlıklı 34'üncü maddesinde "34.1. İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. 34.2. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum, bütün istektilere gerekçesiyle birlikte derhal bildirilir." düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "İhale kararının onaylanması veya iptali" başlıklı 37'nci maddesinde "37.1. İhale kararı ihale yetkilisine onaylanmadan önce, ihale üzerinde bırakılan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı Kurumdan teyit edilerek buna ilişkin belge ihale kararına ektirir. 37.2. Yapılan teyit işlemi sonucunda, her iki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir. 37.3. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. 37.4. İhale; kararın ihale yetkilisine onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır." düzenlemesi yer almaktadır.

Bahse konu ihalenin 02.10.2023 tarihinde e-ihale yöntemi ile gerçekleştirildiği, söz konusu ihalede 8 adet ihale dokümanı indirildiği, 2 teklif sunulduğu, aynı tarihte söz konusu istektilere "Beyan edilen bilgileri tevsik eden belgelerin sunulması ve/veya numune/demonstrasyon işlemlerine ilişkin ürün örneklerinin verilmesi/kuruluma teslimi/şartname/şartları diğer açıklaçmalarının sunulması" konulu yazı gönderilerek yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgileri tevsik eden belgelerin ve teklif edilen ürünlerin örneklerin 04.10.2023 tarihinde kadar sunulmasını ve aynı tarihte idarede hazır bulunulmasının istendiği, daha sonra 23.10.2023 tarihinde başvuru sahibi Mcs Grup Sağlık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.veye "Aşırı düşük teklif sorgusu" konulu yazı gönderilerek aşırı düşük teklif açıklamalarının talep edildiği, akabinde 13.11.2023 tarihinde ihaleye teklif veren istektilere EKAP üzerinden "Bütün tekliflerin reddedilmesi sebebiyle ihalenin iptali" konulu yazının tebliğ edildiği, ilgili yazıda ihale iptal gerekçesinin "İhale ile ilgili ihtiyacın karşılanmasında temel bütçeleme ilkeleri olan ödeneklerin etkili ekonomik ve verimli kullanılması ile fayda-maliyet veya maliyet-etkinlik analizleri açısından yapılan genel değerlendirme sonucunda ihalenin iptali uygundur." şeklinde ifade edildiği görülmüştür.

13.11.2023 tarihinde EKAP üzerinden tebliğ edilen "Bütün tekliflerin reddedilmesi sebebiyle ihalenin iptali" kararında "Bu kararın bildirim tarihini izleyen gündün itibaren 10 gün içinde idareme şikâyet başvurusunda bulunulabilir." ifadesine yer verildiği, bunun üzerine başvuru sahibi tarafından 16.11.2023 tarihinde idareye şikâyet başvurusunda bulunulduğu, ilgili başvuruya idarece 22.11.2023 tarihinde cevap verildiği, söz konusu şikâyet cevapta "İtiraz dilekçeniz incelenmiş olup, söz konusu başvurunuz İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmeliğin 11. c maddesinde reddedilmiştir." ifadelerine yer verildiği görülmüştür.

İhalenin ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılması hususu ile fayda-maliyet analizleri dikkate alınarak yapılan genel değerlendirme gerekçe gösterilerek iptal edildiği anlaşılmaktadır.

Kuruma gönderilen ihale işlem dosyasında bulunan belgeler üzerinde yapılan incelemede; idarece yaklaşık maliyetin belirlenebilmesi için piyasa fiyat araştırmasının yapıldığı, 6 firmadan fiyat teklifi alındığı, ilgili ürünün 18.05.2022 tarihli son alım fiyatı da dikkate alınarak yaklaşık maliyetin oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

İhale öncesi dönemde Beysu Medikal Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından fiyat farkı düzenlemesinde değişiklikli yapılması gerektiği iddiasıyla idareye bir adet şikâyet başvurusunda bulunulduğu, bunun dışında ihaleye yönelik başka bir itirazın bulunmadığı, ayrıca söz konusu itiraz idarece uygun bulunarak zeyilname düzenlendiği anlaşılmıştır.

İhale onay belgesinde yaklaşık maliyetin 52.606.599,48 TL, kullanılabilir ödenegin 63.653.985,37 TL olarak belirtildiği, "E-Teklif Açma ve Belge Kontrol Tutanağı"nda ihaleye teklif veren iki isteklinin de teklif mektubu, gecici teminat ve yeterlik bilgileri tablosunun uygun olduğunun ifade edildiği, "İstektilerle Teklif Edilen Fiyatlar" tutanağında başvuru sahibi Mcs Grup Sağlık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin 29.980.105,08 TL, Beysu Medikal Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin ise 37.522.269,80 TL olduğu ve her iki teklifin yaklaşık maliyet ve kullanılabilir ödenek altında olduğu görülmüştür.

İdarece beyan edilen bilgileri tevsik edici bilgilerin ve ürün örneklerinin talebi üzerine, her iki istekli tarafından ilgili belgelerin süresinde idareye sunulduğu, 08.11.2023 tarihli "Demo Değerlendirme Tutanağı"nda her iki isteklinin ürünü için uygun belirlenmesinin yapıldığı, aynı şekilde "Katalog Değerlendirme Tutanağı"nda da uygun değerlendirmesinin yapıldığı görülmüştür.

Akabinde başvuru sahibi Mcs Grup Sağlık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.veye ilişkin olarak aşırı düşük teklif sorgulamasının yapıldığı anlaşılmıştır.

13.11.2023 onay tarihli ihale komisyonu kararında ekonomik açıdan en avantajlı teklifin Mcs Grup Sağlık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti., en avantajlı ikinci teklifin ise Beysu Medikal Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. olarak belirlendiği, ancak ilgili tutanakta ihale yetkilisinin "İhale ile ilgili ihtiyacın karşılanmasında temel bütçeleme ilkeleri olan ödeneklerin etkili ekonomik ve verimli kullanılması ile fayda-maliyet veya maliyet-etkinlik analizleri açısından yapılan genel değerlendirme sonucunda ihalenin iptali uygundur." ifadesinin yer aldığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, ihalenin iptali konusunda idarenin takdir yetkisi bulunduğu anlaşılmakta ise de bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmadığı, kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı olduğu, ihalenin iptal edilmesi durumunda istektilere gerekçelerinin belirtilmesi gerektiği, ayrıca idare tarafından şikâyet veya itirazın şikâyet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemline karşı yapılacak itirazen şikâyet başvurularının idarenin iptal gerekçeleriyle sınırlı olarak inceleneyeceği anlaşılmaktadır.

Söz konusu ihalede 8 adet ihale dokümanı indirildiği ve ihaleye 2 teklif sunulduğu, her iki teklifin yaklaşık maliyet altında bulunduğu, ilk oturum incelemesinde tekliflerde herhangi bir aykırılığın tespit edilmediği, idarece her iki teklif üzerinde katalog ve demo incelemesinin yapıldığı ve söz konusu inceleme sonucunda da tekliflerin geçerli olduğuna karar verildiği, ihale komisyonu üyeleri tarafından bahse konu istektilerin en avantajlı ve en avantajlı ikinci teklif olarak belirlenmesi hususundaki komisyon kararının ihale yetkilisinin onayına sunulduğu, ancak ihale yetkilisi tarafından "İhale ile ilgili ihtiyacın karşılanmasında temel bütçeleme ilkeleri olan ödeneklerin etkili ekonomik ve verimli kullanılması ile fayda-maliyet veya maliyet-etkinlik analizleri açısından yapılan genel değerlendirme sonucunda ihalenin iptali uygundur." ifadesi ile ihalenin iptal edildiği, ihale işlem dosyası kapsamında kararda bahsi geçen fayda-maliyet analizlerinin yer almadığı, bununla birlikte ilgili dosyada iptal gerekçesine ilişkin somut, açıklayıcı hiçbir bilgi/belge bulunmadığı, aksine ihale işlemlerinin uygun şekilde yapıldığına ilişkin belgelerin yer aldığı, ihale mevzuatı uyarınca ihalenin iptali konusunda idarelere takdir yetkisi tanınmakla birlikte, söz konusu takdir yetkisinin mutlak ve sınırsız olmadığı, kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlandırıldığı ve ihalenin iptal edilmesi durumunda idarece istektilere iptal gerekçelerinin belirtilmesi gerektiği hususları bir arada değerlendirildiğinde, ihalenin iptali işleminin söz konusu hususta idareye verilen yetki kapsamında değerlendirilemeyeceği ve bahsi geçen iptal gerekçesinin Kamu İhale Kanunu'nun 39'uncu maddesi kapsamında geçerli bir gerekçe olarak kabul edilemeyeceği anlaşılmış olup, ihalenin iptali kararının iptal edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer yandan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendinde "Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazen şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talebini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazen şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödemeye tarihinde kadar geçen süre için faiz alınmaz. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez. Bu fıkranın (i) numaralı bendi uyarınca tebliğ edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez." hükmü yer almaktadır.

Başvuru sahibi tarafından 82.018,00 TL başvuru bedelinin Kurum şikâyet gelirleri hesabına yatırıldığı görülmüştür. Yapılan incelemede alınan isteklinin itirazen şikâyetine konu iddiasında haklı olduğu tespit edilmiş olup, Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumuna yazılı talebi halinde 82.018,00 TL'lik başvuru bedelinin iadesinin gerektiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemlerle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edilmiş olduğunda, idare tarafından verilen ihalenin iptali kararının iptaline karar verilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliği edildiği veya tebliği edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

1) İdarenin ihalenin iptali kararının iptaline,

2) Başvuru bedelinin Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumuna yazılı talebi halinde iadesine,

Öybirliği ile karar verildi.